

Navodila za delo pri slovenščini: **JOSIP JURČIČ: DESETI BRAT**

Pozdravljeni, osmošolci!

Prejšnjo uro ste spoznali novo književno vrsto: roman – najdaljše prozno besedilo. V slovenski književnosti je bil prvi roman objavljen leta 1866.

V zvezek boste napisali naslov: **JOSIP JURČIČ: DESETI BRAT**

1. Veste, kaj pomeni **motiv desetega brata**, po katerem je prvi slovenski roman dobil naslov? Pomagate si lahko s povezavo <https://www.biblos.si/isbn/9789612303808>. **Odgovor zapišite v zvezek.**

Lovre Kvas in Martinek Spak – Deseti brat v filmu Deseti brat

2. **Preberite** kratko vsebino romana Deseti brat.

Lovre Kvas, čeden mladenič, star okoli 20 let in eden najbolj pridnih učencev, se je hotel izobraževati po svojih željah. Starši niso bili zadovoljni z njegovo odločitvijo, zato so mu odrekli podporo. Lovru je tako prišlo prav, da je dobil začasno službo učitelja sinu premožnega graščaka Benjamina na gradu Slemenice. Na poti proti Slemenicam je srečal Desetega brata – Martinka Spaka, ki je bil nezakonski sin graščaka Piškava. Ta je izkoristil Martinkovo mater zaradi denarja, nato pa jo je zapustil. Znova se je poročil in imel z novo ženo še enega sina – Marijana. Martinek si je nadel vzdevek Deseti brat, da bi se pod drugim imenom maščeval očetu Piškavu za materino trpljenje.

Na Slemenicah je Lovre sprva nameraval ostati dve leti, nato pa nadaljevati šolanje. A zgodila se je ljubezen. Zaljubil se je v Manico, hčer graščaka Benjamina, ki mu je ljubezen vračala. Manica naj bi se poročila z Marijanom, sinom graščaka Piškava. Starši so začeli sumiti v čustva mladih zaljubljenecv, Manica pa je slišala njun pogovor, v katerem je graščak povedal, da bo moral Lovre s Slemenic, če je to res. Zaradi tega je bila Manica žalostna in ni hotela, da bi starša izvedela za njena prava čustva. Resnico je slišal Marijan, ki Manici ni hotel obljubiti, da staršem ne bo ničesar povedal. Marijan in Lovre sta se zato sprla, prepir pa je slišal Martinek – Deseti brat – in posegel vmes. Z Marijanom sta se stepla in Marijan je po nesreči sprožil puško ter ustrelil Martinka. Za napad so obtožili Lovra, a se je resnica kmalu razkrila.

Martinek je na smrtni postelji k sebi poklical Lovra in mu povedal zgodbo o svoji materi. Povedal mu je tudi, da sta bratranca. Maničina starša sta izvedela za ljubezen in sklenila, da bi bil Lovre primeren zet, če bi imel premoženje. Piškav je napisal pismo sinu Marijanu, v katerem mu je povedal resnico o polbratu Martinku, ki ga je z materjo zapustil, nato pa odšel neznano kam. Marijan je prepustil grad in Manico Lovru. Lovre in Manica sta zaživela na gradu Piškava, Deseti brat pa je umrl.

3. V največ dveh povedih **razložite**, ali Jurčičev prvi poskus pisanja romana v večini ustreza kriterijem, ki jih mora vsebovati roman?
4. Je glavna oseba v romanu Lovro ali Martinek Spak – Deseti brat? **Utemeljite.**
5. V romanu Deseti brat je Josip Jurčič poleg ljubezni pisal tudi o spominih na domače okolje in o vaških posebnostih. Deseti brat pa ni edini posebnost v romanu. **V DZ na str. 187-188 preberite odlomek** in iz njega **razberite ime** drugega posebnost. Na kratko ga **označite.**

Ne pozabite: zapise v zvezku **fotografirajte in pošljite** svojim učiteljem slovenščine.

Vse dobro vam želimo in ostanite zdravi.

Učitelji slovenščine